

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 106

číslo: 21

24. května 2026

Cena: 14 Kč

100 let života bratra Václava Ježdíka

5. května bylo horko a 6. května 1945 zima a přšelo

V úterý 5. května jsme se s rodinami vnučky Martiny a vnuka Radka shromáždili kousek od „Zelené lišky“ v ulici Herálecká na oslavu 100. narozenin bratra Václava Ježdíka. Syn Petr se svou ženou Martou žel trávili v tu chvíli čas na zubní ambulanci, ale v duchu, v doznívající bolesti, byli s námi.

Bratr Václav sešel dolů a za ním se rozzářila v odpoledním slunci zlatá číslice 100. Otevřelo se nealkoholické šampaňské, aby si mohli s pradědečkem přituknout i pravnuček Páťa a pravnučky Deniska a Erika. Zazpívali jsme společně: „Václav má narozeniny, my máme přání jediný...“ a bratr Václav s dojetím přijímal gratulace a nádhernou knihu vytvořenou vnukem Radkem a vnučkou Martinou – vzpomínky ze života.

Po gratulacích jsme se pustili do rozhovoru. Rázem jsme byli ve třicátých letech 20. století, první třída, vzpomínky a vzdání cti T. G. Masarykovi, E. Benešovi a vzpomínky na mrtvé, které pomáhal pohřbívat Za zelenou liškou, vzpomínky na stavbu barikád v horku 5. května a velký déšť 6. května a jeho cesta pěšky s rukama v kapsách kolem kulometného hnízda německé armády a úzkost, že možná v 19 letech skončí jeho život.

Stihli jsme probrat celý život, smrt jeho první ženy na tuberkulózu a strastiplnou cestu lásky s druhou ženou Libuškou – dočasnou klíčníci katedrály sv. Víta (více v knize). Při pohledu na Husitskou teologickou fakultu jsme vzpomínali právě na první kroky ve vzdělání v této budově a poté smutný příběh dvanácti mrtvých na konci

války. Bratr Václav pak vzpomínal, jak jako předseda rady starších náboženské obce Krč pomáhal vymalovávat modlitebnu a vedle si hrál jeho syn Petr s malým Tomášem, dnešním bratrem patriarchou.

Bylo to úžasné setkání, díky za něj, bratře Václave a celá rodino!

„Bratře biskupe, to jsem moc rád, že jste přijel, moc si toho vážím.“ řekl mi bratr Václav při loučení a já odvětil: „...já jsem rád, že jsem vás mohl poznat.“

Díky Bohu za setkávání a život v naší milé Církvi československé husitské. Bratře Václave, držte se a Bůh vás opatruj a rodinu i nadále provázej!

David Tonzar

Foto: br. Ježdík na vojně,

bratr Ježdík s rodinami vnuka a vnučky s br. biskupem

Architekt, který nepřeklenul Nusle, zato překlenul duše věřících

Léta jsem obdivoval a se mnou řada sousedů zajímavý obytný dům v Kostelní ulici na pražské Letné navržený v konstruktivistickém stylu, pak jsem podepisoval sousedskou akci za záchranu zajímavé stavby klubovny tenisového klubu, rovněž na Letné u Technického muzea. Netušil jsem, že architekt, který tyto stavby v třicátých letech minulého století projektoval, je až tak zajímavý.

Jedná se o architekta Bohumíra Kozáka (1885 –1978), architekta sborů a kostelů, který se může chlubit, že byl jedním z nejvytíženějších. Jeho stavby doslova zaplavily republiku. Architekt, který dokázal malovat i sochat. Přestože byl představitelem moderní architektury – funkcionalismu, miloval starou Prahu, její krásy ztvárňoval ve svých kresbách a stal se předsedou Klubu za starou Prahu. Zachraňoval klášter Na Slovanech, prosadil zachování přírodního břehu Kampy a urputně, ale nakonec marně, bojoval o záchranu nádraží Těšnov.

Proč o něm psát? Oslavujeme sto let jeho stavby – sboru v Čáslavi – a postavil pro naši církev ještě sbor v Praze na Žižkově na Náměstí barikád z roku 1925. Stojí za to o něm tedy psát, vždyť byl považován za specialistu sakrální architektury protestantských církví. Vztah k církvi je dán již tím, že se narodil v Čáslavi do rodiny místního evangelického faráře. Pochopitelně to ovlivnilo i jeho tvorbu a zejména se stal stavitelem sborů evangelické církve. K československé církvi husitské měl však dobrý vřelý vztah a k projektu čáslavského sboru to byl vztah až osobní. Městu se poklonil: „Vždyť se tu jedná o úpravu bezprostředního okolí místa, kde jsem vyrostl.“

Jeho citění mělo odezvu v meziválečném období, kdy rostly nové husitské i evangelické sbory jako houby po dešti. Vyznačovaly se snadno rozpoznatelným asketickým výrazem jasně komponovaných hmot a dalo se říct, že „forma sledovala funkci.“ Proto není divu, že v praxi prosazoval myšlenku evan-

gelického publicisty Emila Edgara, že „evangelický kostel je prázdným prostorem, který ožívá teprve shromážděním věřících.“ Z toho pramení jeho funkcionalismus, který našel úspěch nejen v církevních projektech. Je autorem komplexu krčské Thomayerovy nemocnice, která se stala chloubou politiků první republiky, kam vodili na exkurzi i zahraniční návštěvy. Bohumír Kozák je autorem tehdy vskutku ojedinělé stavby Telegrafní a telefonní ústředny na pražském Žižkově ve Fibichově ulici. Matiče měst se hodně věnoval – na Václavském náměstí je to známý Palác Avion (dnes Luxor) nebo se ví málo, že byl spolu se Stanislavem Bechyněm projektantem neuskutečněného návrhu překlenutí nuselského údolí pomocí mostu s třemi mírně zakřivenými

Pokračování na str. 3

Po roce v Chabařovicích

Tento rok se sejdem již po sedmé, a to v neděli 7. června od 10 hodin u památníku bitvy „Na Běhání“, k připomenutí si události husitské bitvy.

Je to bitva, kterou svedlo v roce 1426 husitské vojsko pod vedením Prokopa Holého s přesilou křížáckých vojsk. Bude se jednat o významné setkání, protože si připomínáme výročí 600 let.

Naše společné setkání zahájí svými slovy paní starostka Alena Vaněčková, která tuto akci spolu s městem Chabařovice podporuje.

Po úvodních slovech paní starostky bude zahájena slavnostní bohoslužba, kterou budou sloužit patriarcha CČSH Tomáš Butta a pražský biskup David Tonzar s dalšími duchovními CČSH. Po bohoslužbě bude následovat krátký kulturní program – hudební vystoupení žáků ZUŠ Chabařovice, pěveckého sboru NO CČSH v Lounech a ukázka husitské bitvy v podání členů spolku Pánové z Johnsborfů.

Slavnost bude ukončena tradičním společným posezením u malého občerstvení. Jste všichni srdečně zváni.

Henrieta Nepřašová

Otec i Syn, Duch svatý
pospolu
Sdílení v Lásce Páně
u stolu
V příbytích Otce možnosti
máš mnohé
Ó bytí v Lásce,
v Duchu

napoprvé
Hle - kalich s krví -
prolil Pán
K tomuto stolu
ty jsi zván

(ze sbírky Ticho a tání:
Markéta Hlasivcová a Olga Nytrvová)

Spasitel / pozvánka do kina/

Mám ráda film *La la Land* 2016, režie Damien Chazelle, což je senzační muzikál o hodnotách života. Ač se to na první pohled nezdá, je to tak. Hlavní mužskou roli tam zvládl excelentně Ryan Gosling.

Syžet: Dva, co jsou spolu, touží po naplnění svých snů. Dřou, podporují se, podaří se. Ale přijdou o sebe vzájemně... Co má v životě větší hodnotu? Každý nechť si zhodnotí sám – režisér neukoluje...

Nyní jsem byla na Spasitelovi. ČSFD mu dávají 88 bodů a kamarád katolík mě naléhavě ujistil, že to se vidět musí... Hlavní roli v něm ztvárnil Ryan Gosling. Tak musí. Důkazem, že to tak je, je, že jsem na tom byla podruhé. Zatím.

O co kráčí v hrubém nástinu: Slunce ohrožují černé potvůrky, vlivem čehož slunce do třiceti let zhasne a budeme mít „po ptákách“. Vědci hledají cestu, jak potvůrky zlikvidovat. Existuje planetka, která je vůči potvůrkám imunní, čili by to chtělo zjistit proč. Planetka je od země tak daleko, že vědci se dostanou pouze tam, na zpáteční pohon nebude kapacita.

Film se odvíjí, vlivem mnoha okolností se v raketě bez zpátečního lístku ocitne učitel Ryland Grace (dále pouze Grace). „Zakuklený“ vědec, který si moc nevěří, ale je to originál a nemá důvod si nevěřit, do věcí vidí nadstandardně. Ve vesmíru se potká s jinou kosmickou lodí, obydlenu životem z jiné planety. Ten život vypadá jako slepenec kamení, říká mu tedy Rocky, pro mě Kameník. Vznikne komunikace na bázi pracovní-přátelské, život z jiné planety mu nabídne zpáteční letenku ve formě energie ze svých technologických schopností... Vše spolu zařídí, rozloučí se, každý si letí svým směrem. A my se přitom docela nasmějeme, je to navíc vtipné. Tak. Dotud tradiční filmová záležitost.

Co se ale vymyká a zaslouží si pozvání? Vymyká se to,

že když náš vědec učitel vše s Kameníkem zařídí a vyřeší (napínavý, koukatelný, atraktivní děj, skvělá hudba, atd. atd.) a letí domů s energií od něj, v noci zjistí, že uzavřené zlobivé potvůrky napadly zdravé potvůrky vlivem prvku, z něhož je loď Kameníka zhotovena. Kameník to má spočteno. Teď se buď může vrátit domů, nebo letět hledat Kameníka, vzít ho na svou kosmickou loď a s ní dorazit do jeho domova. Chvilé rozhodnutí – a jo! Letí se za Kameníkem.

Ruší svůj návrat, protože všechny záchranné vzorky už na zem poslal a přítel je v nouzi nejvyšší. Dostane se k jeho lodi, buší na vstupní místo a nic. Kameník se neozývá.

A náš hrdina si opře hlavu o ten kryt a – je. Jenom je. V naprosto fatální situaci, kdy už udělal všechno, co bylo v jejich silách, pustil svůj život z dráhy návratu a teď ani nezachrání souputníka? A tak je tam pár okamžiků úplně hmatatelné napětí... a to je pro mě vrchol filmu. Udělal absolutní nadstandard, udělal maximum a možná, že to vůbec, ale vůbec k ničemu nebude, možná, že to nevyjde... Ale! Jak se říká: „Ale aspoň jsem to zkusil.“

Film jde v kinech, víc neprozradím.

Pro mě je finální, že když se rozhodl, jak se rozhodl, je sice napnutý k prasknutí, ale z druhé strany vlastně v míru. Je v pokoji. J E !!

Protože učinil to nejsprávnější, nejúžasnější, nejsilnější rozhodnutí, šel úplně proti sobě pro druhého. A je to tam jasně černé na bílém, jasně čitelné. Proto se to právem jmenuje Spasitel. Vždycky, když odkročíme k propasti blíž, abychom od ní uchránili druhého, jednáme jako Pán. Jako Syn, jako Kristus. A v tom filmu to prostě je a je.

Člověk jde domů a chce být statečnější, odvážnější, lepší. Půjdu na to určitě po třetí, a vy si dělejte, co chcete.

Marta Silná

„...Jelikož Bůh tvoří jako Bůh, který je Duch, vytváří všechno, co je ve světě, vždy původně nové, svobodně, nečekaně a mocně, jemně a současně silně. Je Bohem milosti.

Boha, který je v nás pomazáním a pečeti, závdavkem, hostem, utěšitelem, vnitřním voláním, svobodou a dětstvím, životem a pokojem, svatostí a jednotou, nazýváme Duchem...“

O Letnicích se projevilo, že tento Duch není člověku pouze nabídnut, ale že mu dává své vlastní přijetí, že toto sdílení Ducha se neprojevuje jeho sporadickým vanutím, jako u proroků, ale že se stalo definitivním a neodvolatelným. Prvotní svatostí milosti Ježíše Krista v Duchu, který je dán, a nikoli pouze přislíben, je církev. V ní žije v rozvázném učení a nových projevech života. ...Je to Duch jednotlivce, který ho může mít v anonymním křesťanství, jež ještě nedospělo k pochopení církve, a může jím být veden.“

Karl Rahner: Teologický slovník

Z kazatelského plánu

Hod Boží svatodušní (Letnice)

Duch Hospodinův naplňuje zemi, on, jenž dává všemu řád, zná každou myšlenku. Aleluja! (Moudrost 1,7)

První čtení z Písma: Skutky 2,1-11 (12-21)

Tužby svatodušní:

Aby seslal na nás oheň posvěcující milosti a udělil nám dary poznání, víry, lásky a pokoje, modleme se k Hospodinu.

Abychom milostí Boží posvěceni a s Boží vůlí sjednoceni přijali podíl na věčném životě, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Bože naší spásy, o Letnicích jsi uvedl svůj lid do veškeré pravdy, když jsi mu seslal světlo svého Ducha. Dej, ať působením téhož Ducha rosteme v lásce k tobě a k našim bližním! Osviť nás, Bože, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 12,3b-13

Evangelium: Jan 20,19-23

Verše k obětování: Žalm 68,29-30

Verše k požehnání: Skutky 2,2.4

Modlitba k požehnání

Bože naší spásy, vlij nám do srdcí svého Ducha, ať nás očistí a svou milostí posvětlí, abychom vydávali ovoce dobrých skutků. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 261, 263, 265, 267

Nad Písmem

Duch dýchající

J 20,19-23

Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš a postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“ Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána. Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpustěny, a komu je neodpustíte, tomu odpustěny nejsou.“

Vzkříšení Kristovo líčí evangelium podle Jana s obzvláštním zájmem o prolnutí duchovního a tělesného. Kristus nejenže z mrtvých vstává v těle, ale také ukazuje bok i rány na ruku (J 20,20). Ducha svatého ostatně předává dechem: nejduchovnější myslitelná skutečnost se předává tolik intimním kontaktem, jakým je dýchnutí na obličej, takřka polibek (20,22; souvisí i s dvojnásobností hebrejského slova „rúach“, což znamená duch i dech). Zároveň ale Krista vzkříšeného a jeho evangelium neuvězní žádné dveře, ani nenávist jezuzejských obyvatel proti prozatím ustrašenému společenství Ježíšovu: Kristus přichází za svými doprostřed jejich společné přechodné domácnosti.

Už za svého života přislíboval Ježíš učedníkům Utěšitele, Přimluvce, Ducha pravdy (Parakléta; J 16,7-15),

tajuplně jiného a s Kristem shodného zároveň. Až Ježíš nebude přítomen tělesně ve své církvi, bude tu stále přítomna jeho láska a jeho dílo skrze tohoto Utěšitele – jako Kristus takřkajíc v zastoupení. Nyní, po Vzkříšení a před Nanebevstoupením, je čas předat tohoto Ducha pravdy svým věřícím následovníkům. Jde o stvrzení propojení mezi Bohem Otcem, Božím Synem Ježíšem, Duchem svatým a jeho církví neomezenou už na úzký okruh apoštolů a blízkých učedníků. Svou velkou církev takto vybavuje Ježíš velkou mocí očišťující a odpuštějící.

Toto ikonické společenství Boha trojjediného s křesťanskou obcí, společenství povznesené nad dějiny, nad bolest tohoto světa i nad protivenství, se stává poselstvím a pozváním pro nás, hledající Boha dnes. Amen.

Marek Feigl

Milý náš Bože, posiluj nás svou živou přítomností i v našem bloudění a odcizení uprostřed světa. Vybav svou církev silou svědčit o tobě a stát se církví láskyplně následující vanutí Ducha svatého, skrze tvého Syna Ježíše Krista přijatého. Amen.

Architekt, který nepřeklenul Nusle...

Dokončení ze str. 1

železobetonovými oblouky (hodně se podobá dnešní skutečnosti). V souvislosti s tímto mostem byl Kozák propagátorem stavby metra. Realizovaných staveb má bezpočet, ale byl také úspěšným umělcem – sochařem. V Jungmannově ulici pro průčelí Husova domu, dnes sídlo Českobratrské církve evangelické, vytvořil v roce 1924 nadživotní sochu Mistra Jana Husa. Stejně tak sochal na své stavbě bývalé Národní banky československé v Růžové ulici pět alegorických soch, tři mužské a dvě ženské.

Vraťme se k jeho rodné Čáslavi a stavbě oslavovaného století zdejšího Husova sboru. Mimochodem byl to Bohumír Kozák, kdo do města přivedl funkcioná-

lismus hojně uplatněný právě na zdejší sboru. Jen detail svědčí, že v Čáslavi byla poprvé použita plochá plechová střecha. Pro čáslavského rodáka byla stavba výzvou i ideou tehdy v naší církvi nesenou: „Sbor má být především prostorem pro rodinu, církevní obec, široký a milý, bez tísně

posvátnosti, nepřezdobený, zkrátka dům vyššího významu.“ Že si dal na návrhu záležet, svědčí dvě vytvořené varianty. První nerealizovaný návrh obsahoval i kruhové mauzoleum pro uložení Žižkových ostatků. Na něj napojil hlavní budovu, kterou pojmal jako symetrický objekt zhruba křížového půdorysu seskládaný z kubických tvarů s vyvýšenou středovou partií. Vstupem je široké schodiště s pěti dveřními otvory. Hlavní průčelí ve středu prolomuje řada úzkých vysokých oken vyplněných jednoduchou abstraktní vitráží. Vrchol hlavní fasády korunuje kalich. Myšlenka jednoduchosti obřadu a svátosti měla souznít s jednoduchostí prostoru. Nad interiérem modlitebny se klene valená skořepinová klenba s čtvercovým rastrem. Středem chrámového prostoru je stůl Páně, symbol domova a rodiny. Na čelní stěně vymalována trnová koruna, kalich s hostií a nápis „Milujte se, pravdu každému přejte“. Ty později nahradila freska znázorňující poslední večeři Páně, kterou v srpnu 1954 namaloval akademický malíř Karel Skála.

Architekt dost přemýšlil o své tvorbě a říká: „Jsem přesvědčen, že chrám moderní církve stále více se bude blížit svým řešením přednáškové síni. Proto se vzdávám všech věžiček a střešních nástavců, jež jsou, pokud není zvonů, formou bez obsahu.“

15. března 1925 po bohoslužbách, kterých se účastnil první patriarcha Karel Farský, byl usazen základní kámen do prvního patra (na straně k učitelskému ústavu), na němž byl na jedné straně letopočet L. P. 1925 a na straně druhé kalich. Do žulového kamene bylo vloženo kovové pouzdro s pamětní listinou, připsal br. biskupa Procházky a ThDr. F. Kozáka, faráře Českobratrské církve evangelické v Čáslavi.

V Českém zápase opožděně z 3. června roku 1926

můžeme číst o slavnosti k otevření čáslavského sboru 23. května: „Otevření Husova sboru v Čáslavi stalo se velkolepým způsobem za účasti příslušníků Církve československé z celého okolí., ba celé republiky, pokrokových korporací a úřadů. Pozdravné příspisy zaslali: kancelář p. prezidenta, ministerstvo zahraničí, primátor Dr. Baxa a jiní. Slavnostní řeč k tisícovým davům pronesl bratr poslanec Ferd. Prášek. – Obřady vykonal br. patriarcha Karel Farský. Projektantem sboru je Bohumír Kozák, stavbu provedl stavitel Hemelik.“ Podle místních záznamů, ze kterých také čerpáme, bylo uvedeno, že vše „doprovázel průvod, divadelní hra, recitace básní a předčítání blahopřejného dopisu tehdejšího prezidenta T. G. Masaryka. Budova sboru byla přijata místním obecním pozitivně: Chrám sám, dilo rodáka pana architekta Kozáka, působil na přítomné velice milým dojmem svojí jednoduchou výzdobou. V dosud doznívající atmosféře pětistého výročí úmrtí Jana Žižky z Trocnova byl na náměstí vzdán hold tomuto husitskému vojevůdci, jehož památce byl Kozákův čáslavský sbor zasvěcen.“

Šel bych krajinou a hledal místo k meditaci o znesvářeném životě a předcích bojujících za život a pro život – místo, zbrocené krví a pamětné svými bojovníky. Jdu, hledám, nevím kam, nabízí se ale jedno, když od Sázavy mířím k Železným horám přes Uhlířské Janovice k Čáslavi. Je tam kříž Matouše Ulického na místě bývalého čáslavského popraviště ležícího na jihovýchodním konci města u Filipovské ulice, vedle železniční trati. Je to kříž čáslavského utrakvistického kazatele, kaplana tehdy husitského kostela sv. Petra a Pavla. Kříž připomíná jeho krutou popravu rozčtvrcením 11. září roku 1627, na počátku pobělohorského období počínající protireformační českých zemí. Kříž v roce 1922 navrhl architekt Bohumír Kozák.

Mírko Raduševič podle čáslavských historických materiálů

PŘED 100 LETY

– Pokroková Čáslav bude slavit vítězství!

Z Českého zápasu z 22. dubna roku 1926

Otevření Husova sboru v Čáslavi dne 23. května 1926. Církev československá v Čáslavi s nadlidskými obětmi vybudovala na místě někdejšího minoritského kláštera opravdu krásnou budovu sboru, zasvěcenou mučedníku kostnickému M. J. Husovi.

Počátky stavby byly velmi těžké. Nebylo peněz, nebylo i porozumění. Poznenáhlu překážky byly však překonány. Příslušníci z města i okolí po denním zaměstnání přicházeli a pracovali na zednických, nádenických a jakékoli jiné práci, jen aby stavba pokračovala a hlavně nestála tolik peněz. Víra byla korunována vítězstvím a práce korunována byla zdarem. Sbor je dobudován! Na Hod boží svatodušní bude odevzdán svému účelu. Ke slavnosti jsou činěny rozsáhlé přípravy. Hosté z celé československé republiky jsou očekáváni, pražští bratři připravují příjezd zvláštním vlakem. Husitská Čáslav stane se shromaždištěm tisíců příslušníků národní církve, zástupců politických stran a pokrokových korporací. Pokroková Čáslav bude slavit vítězství!

Letošní oslavy v Čáslavi

Sto let od otevření sboru si věřící připomínají při slavnostních bohoslužbách v neděli 24. května od 9 hodin, které slouží bratr patriarcha Tomáš Butta – s posezením a rozhovory u společného stolu na závěr. V úvodu a na závěr bohoslužby hraje žesťový kvintet dechové hudby Věnovanka pod vedením V. Musíla.

Foto www.letoulky.cz, Tomáš Pospěch, archiv CČSH

Můžete si přečíst

Atentát na Heydricha a následný teror proti Čechům

Historik a archivář Vojtěch Šustek se specializuje na období druhé světové války a dějiny českého protinacistického odboje. Je autorem či spoluautorem řady knih, mimo jiné rozsáhlé čtyřsvazkové komentované edice dokumentů německých okupačních úřadů (pátý díl je v přípravě), která patří k podstatným pramenům publikacím k dějinám tzv. protektorátu Čechy a Morava. Svě po desetiletí shromažďované poznatky shrnul do monografie „Atentát na Heydricha a následný teror proti Čechům“, vydané v roce 2025 spolkem Scriptorium.

Jak už název napovídá, je publikace rozdělena do dvou tematicky propojených celků:

I. Akce československého domácího a zahraničního odboje proti Heydrichovi a II. Dopad poheydrichovského teroru na českou společnost. Na 744 stranách Vojtěch Šustek vypráví dramatický příběh likvidace zastupujícího říšského protektora a následných rozsáhlých odvetných opatření okupační moci. Dvěma kapitolami o neúspěšné záchraně Heydrichova života do monografie přispěli lékař Milan Novák s historikem Michalem V. Šimůnkem. Na úplný závěr textové části knihy Šustek zařadil lidsky silná svědectví i schopnosti osobní oběti. Dlouholetý Šustkův spolupracovník Jaroslav Čvančara se podílel na sestavení rozsáhlé obrazové přílohy. Kniha je rovněž opatřena seznamem pramenů a literatury, anglickým resumé a jmenným i místním rejstříkem.

Za jeden ze zásadních přínosů Šustkovy monografie považují zdůraznění sofistikované nacistické propagandy, která vedle krutých represí významně přispěla k odhalení parašutistů ukrytých v prvoslavném chrámu sv. Cyrila a Metoděje a k rozpletení sítě jejich domácích podporovatelů.

Oceňují rovněž kapitolu o internaci dětí popravených účastníků odboje. Množství archivních pramenů, které Vojtěch Šustek ve své práci využívá, je obdivuhodné. Zároveň ale rozsáhlé citace mohou na některých místech ztěžovat plynulost a čtivost textu.

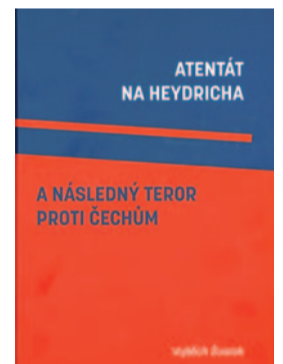
Přestože můžeme mít z široké produkce knih nebo filmových dokumentů pocit, že o realizaci a důsledcích vojenské operace Anthropoid, jak byla akce na zneškodnění Heydricha nazývána sekcí britské rozvědky SOE, víme téměř vše, Šustkova monografie nás přesvědčí, že tomu tak není. V řadě ohledů doplňuje a zpřesňuje dosavadní historické poznání a nabízí plastičtější pohled na osudy parašutistů vyslaných z Anglie do okupované vlasti, jejich nepostradatelných domácích spolupracovníků i celé české společnosti.

Martin Jindra

Vojtěch ŠUSTEK:

Atentát na Heydricha a následný teror proti Čechům.

Dolní Břežany, Scriptorium 2025.

Přečtli jsme:

Husův zvon v Rakousku

Zcela náhodou, když jsme listovali starými čísly Českého zápasu z roku 1926, narazili jsme na zajímavost, kterou tehdy redaktoři před sto lety otiskli.

„V Kitzbühlu v Tyrolsku měli na věži takzvaný Husův zvon z r. 1764. Zvaný tak, neboť se zvonem každodenně vyzvánělo večer o deváté hodině a v zimě v osm na znamení, aby husité, t. j. k těžkým pracím v měděných dolech odsouzení, aby odešli z města pryč, než se zavře brána. Jednalo se o odsouzené evangelíky z Čech, Moravy a Slezska, kterým byla určena těžká práce v dolech jako trest za jejich víru, tehdy v Rakousku pronásledovanou. „Husův zvon“ byl nakonec roku 1916 sňat a věnován vojenské správě na „kanony“. Přesto na něj budou v Kitzbühlu pamatovat. Historie se nedá umlčet.“

Odsouzení, perzekuce a nucené přesídlování evangelíků z Čech a Moravy v habsburské monarchii (Rakousku) bylo dlouhodobým procesem, který intenzivně probíhal zejména po bitvě na Bílé hoře (1620) a trval až do vydání Tolerančního patentu roku 1781.

Ti, kteří zůstali a tajně se hlásili k evangelické víře, byli vystaveni tvrdým represím, nuceným rekatolizačním misím a ztrátě majetku. Až do roku 1784 byli evangelíci nuceni pracovat zdarma na stavbách katolických kostelů nebo konat robotu s koňmi. K nucenému přesídlování docházelo, když Karel VI. nechal v roce 1734 nuceně přesídlit přibližně čtyři tisíce tajných evangelíků z oblasti Solné komory do Sedmihradska, aby zamezil tajné emigraci. Ještě krátce před vydáním Tolerančního patentu (1781) museli evangelíci na Moravě a v Čechách pracovat zdarma na stavbách katolických kostelů nebo byli nuceni podílet se na dopravě materiálu. Situace se změnila až patentem Josefa II. v roce 1781, který povolil omezenou svobodu vyznání (augsburské a helvetské), což vedlo k tomu, že se do roku 1787 přihlásilo k evangelické víře na 78 tisíc osob.

Redakce

Zprávy

Nymburský komorní orchestr v Husově sboru

Zveme vás na večer komorní hudby v podání Nymburského komorního orchestru. 25. května od 19 h v Husově sboru v Nymburce. Další info na facebooku pražské diecéze. **red**

Sháníme židle do kapličky v Chotětově

Sháníme do prázdné, nyní opravované kapličky CČSH v Chotětově u Benátek nad Jizerou lavice k sezení nebo židle. Rádi bychom je použili již 6. 7., kdy bychom tam v kapli chtěli po mnoha letech (možná poprvé od 50. let minulého století) uspořádat poutní bohoslužbu.

Děkujeme za vaši odpověď na e-mail: kamcadova@seznam.cz. **kml**

Vikariátní konference plzeňské diecéze

Plzeňská diecéze zve všechny duchovní, kazatele a členy diecézní rady na vikariátní konferenci západočeského a jihočeského vikariátu plzeňské diecéze CČSH. Hostem bude Petr Wagner, farář CČSH v Čerčanech a moderátor pořadu Hergot s přednáškou „Církev a média“.

V pondělí 25. května v Mirovicích. **red**

Religionista Pavel Hošek zavítá do Plzně

Do Plzně zavítá 4. června teolog a religionista Pavel Hošek s přednáškou nazvanou „Jako anděl s polámanými křídly“ věnovanou duchovnímu profilu Karla Kryla. **red**

Pout' na Sázavě

V sobotu 6. června zveme na tradiční sázavskou pout'. Celodenní program pro děti i dospělé bude věnován v souvislosti s letošním výročí Fr. Palackému (150 let) a Jeronýmu Pražskému (610 let). Součástí bude bohoslužba v našem sboru, při níž bude kázat br. biskup Chytil. **red**

Připomínka poprav 27 představitelů stavovského odboje

V neděli 21. 6. v kostele sv. Mikuláše, Staroměstské náměstí. **red**

NÁBOŽENSKÁ OBEC CÍRKVE
ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ V PRAZE - MICHLE

VÁS ZVE NA KONCERT

EVROPSKÉ BAROKO

S VÝLETEM DO ROMANTISMU

V PROGRAMU ZAZNÍ
BAROKNÍ SONÁTY
OD ZNÁMÝCH I MÉNĚ
ZNÁMÝCH AUTORŮ,
POČÍNÁJE JOHANNEM
SEBASTIANEM BACHEM,
SPOLU S VARHANNÍMI
SKLADBAMI OD BAROKA
K ROMANTISMU

SOBOTA 13. ČERVNA 2026 OD 18H
SBOR ALBERTA SCHWEITZERA
U MICHLESKÉHO MLÝNA 27, PRAHA 4 - MICHLE

ÚČINKUJÍ:
ANNA VARGOVÁ - VIOLA DA GAMBA
EVA KAIL - ZOBCOVÁ FLÉTNÁ
KATEŘINA BURŠÍKOVÁ - VARHANY

DOBROVOLNÉ VSTUPNÉ
VÝTĚZEK BUDE VĚNOVÁN NA REKONSTRUKCI VARHAN
V NÁBOŽENSKÉ OBCE
MNICHOVICE

Pout' do Škodějova

V sobotu 13. června 2026 od 15 hodin – 99. výročí úmrtí dr. K. Farského (zajišťuje Královéhradecká diecéze ve spolupráci s ÚÚR), káže bratr biskup Bujna. **red**

Dobré zprávy z náboženských obcí Velký Vřešt'ov a Hořice

Rádi oznamujeme, že oprava našeho sboru v Hořicích, který je bývalou synagogou, ve spolupráci s památkáři a restaurátory pokračuje. Loni byla dokončena podlaha a restaurovány dřevěné prvky na ženské galerii, nyní se zde začíná ukazovat nejstarší vrstva malby, „jemný florální vzor a také hebrejský nápis. A ještě jedno překvapení. Velký výklenek ve zdi, o kterém jsme dosud nevěděli. Synagoga a její příběhy i tajemství.“

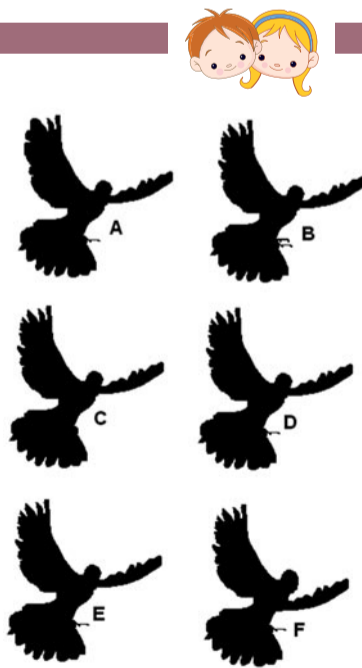
Zdroj: facebookové stránky *Církev československá husitská Velký Vřešt'ov a Hořice - bývalá synagoga* **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ**„Přijměte Ducha svatého.“**

Duch svatý často bývá znázorňován jako holubice. Ze šesti siluet na obrázku jsou pouze dvě úplně stejné. Poznáte které?

(Řešení z č. 19: *Požádám Otce a on vám dá Přimlůvce, aby byl s vámi na věky.*)

Jana Krajčřířiková

Červen v divadle Mana**• Návod na přežití**

4. června máte poslední možnost vidět *Návod na přežití* s Danielou Kolářovou a Lenkou Termerovou – příběh o přátelství, které přichází nečekaně, zato v pravý čas!

• Obsluhoval jsem anglického krále

Nová dramatičtější nejslavnějšího románu Bohumila Hrabala. V hlavních rolích J. Vlasák a A. Holub, dále Tereza Vítů. Premiéra a 1. repríza proběhnou v polovině června.

Na konci června se naše divadlo přestěhuje na letní scénu do jedné z nejkrásnějších zoologických zahrad na světě. Každý večer po zavírací hodině budete mít možnost vidět inscenaci *Ptáci, zvířata a moji příbuzní* pod širým nebem. Více na www.vrsovickedivadlo.cz. **red**

Český zápas**Týdeník Církve československé husitské**

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Matoušová, redaktori: PhDr. Mirko Radušević, Bc. Ondřej Syrový, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00.

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117.

29.05.26
NOC KOSTELŮ
WWW.NOCKOSTELU.CZ

Evangelický kostel ve Zlíně
Československá církev evangelická a Církev československá husitská
Slovenská 3063, 760 01 Zlín

17:50 – 17:55 **Zahájení hlasem zvonu**
Poslechněte si hlas našeho zvonu a pojďte dál!

18:00 – 18:30 **Životní a umělecký odkaz Jana Karafiáta - 180 let od narození**
Přednáška PaDr. Z. Kovalčíka

18:30 – 18:45 **Girls power**
Taneční vystoupení mladých talentů, malý sál

19:00 – 20:30 **Přidejte se ke společnému hraní**
Bližte si s námi zahrát a zazpívat do malého sálu

20:30 – 21:00 **Dominik Kreuzer - varhanní koncert**
Skladby autorů: J.S.Bach - Preludium a fuga G - dur (BWV 550); C. Franck - Chorál č. 2 h moll (L'Anlais - Fête)

21:00 – 21:30 **Představení varhan**

21:30 – 22:00 **Závěrečná modlitba se zpěvy z Tajzů**
Z. Kovalčík, D. Heller, velký sál

18:00 – 22:00 **Výstava obrazů Daniela Balabána „Obraz cestou života“**, foyer kostela

18:00 – 22:00 **Zed' proseb, diků a modlitbe**
Přijďte napsat svou prosbu, modlitbu či díky...

18:00 – 20:30 **Výrobky Fair Trade a NADĚJE**
Prodej netradičních výrobků klientů NADĚJE a pochutin ze země třetího světa

18:00 – 21:00 **Malé pohoštění**
Ochutnejte malé pohoštění připravené členy sborů

18:00; 19:00 a 20:00 **Komentované prohlídky kostela a informace o místních církvích**

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ
<https://zlin.evangelnet.cz>
bohoslužby každou neděli v 9:30 (i online)

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ
<https://nockozlin8.webnode.cz>
bohoslužby každou neděli v 9:00 (malý sál)

WWW.NOCKOSTELU.CZ

Z ekumeny

I LETOS SE OSMÉHO KVĚTNA SLAVILO SMÍŘENÍ NA BÍLÉ HOŘE

Tým Iniciativy smíření uspořádal 8. května roku 2020 na Bílé hoře 400 let po osudné bitvě podání si rukou mezi katolíky a protestanty na znamení odpuštění a smíření. 8. listopadu přesně na den bitvy byl pak ještě v roce 2020 vztyčen v Aleji Českých exulantů Kříž smíření (viz fotografie). Iniciativa vznikla v roce 2020 a 8. května 2021 po uvolnění covidových omezení se na Bílé hoře sešlo 60 katolických kněží a 60 protestantských pastorů a kazatelů, aby toto smíření stvrdili. Vzájemně poprosili o odpuštění křivd, odpustili si a společně se modlili za požehnání pro naši zemi. Od té doby si každý rok toto smíření připomínáme v Praze i v krajských městech naší země. Již večer 7. května od 18 hodin se v Praze na Vypichu konala modlitba chvály a následně druhý den 8. května pokračovala akce Smíření od 10 hodin programem na pódiu na Bílé hoře.

Změna národního charakteru

V roce 1620 proti sobě na Bílé hoře bojovali katolíci a pro-testanti, aby pro sebe získali vliv nad českou zemí. Sřetly se zde česká stavovská armáda a dvě armády katolické, armáda císaře Svaté říše římské Ferdinanda II. Štýrského a armáda německé Katolické ligy. Někteří sociologové a historici považují tuto bitvu za počátek změny národního charakteru.

Pohled na tuto fázi dějin se liší, a to především v pojetí katolíků a v pojetí protestantů. Pro jedny to byl návrat národa k pravé katolické víře, kterou během husitské reformace opustil, pro druhé to bylo období temna, kdy protestanté nemohli svobodně vyznávat svoji víru a museli buď tajně zemi opustit, nebo praktikovat své vyznání ve skrytu pod hrozbou uvěznění a mučení.

Náboženská obec naší církve v Plzni akci připomenula

„Ve sváteční den 8. května se náš kostel rozezněl zpěvem chval při ekumenické Oslavě smíření. Kázáním posloužil pastor Křesťanského společenství Karel Řežábek, závěrečné slovo pronesl biskup Lukáš Bujna,“ píše se na fb-stránkách plzeňské diecéze o akci v kostele Krista dobrého Pastýře. **Redakce**

